

Instytut zajmuje się także problematyką adaptacji i łagodzenia skutków zmian klimatu, a „Podręcznik adaptacji dla miast” z wytycznymi do przygotowania Miejskiego Planu Adaptacji (MPA) do zmian klimatu, który Ministerstwo Środowiska opracowało na podstawie ekspertyzy IETU z 2014 r., jest wzorcem do realizacji MPA w Polsce. Eksperti IETU wykonali już takie plany dla 9 miast śląskich oraz 4 innych obszarów, a obecnie wypracowują strategię wsparcia transformacji 15 miast w ramach projektu „Miasto z Klimatem”.

IETU wspiera samorządy terytorialne i podmioty gospodarcze w wypełnianiu obowiązków wynikających z przepisów Prawa Ochrony Środowiska oraz w podejmowaniu nowych wyzwań środowiskowych. Współpracując z krajowymi i zagranicznymi jednostkami samorządu terytorialnego i ekspertami prowadzi badania w obszarze gospodarki odpadami oraz pośrednio w obszarach surowców wtórnych i innowacji w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym. Wykonuje m.in. plany gospodarki odpadami oraz badania odpadów, monitoring instalacji gospodarki odpadami wraz z oceną efektywności systemu zbiórki, analizą strumieni odpadów oraz dopasowaniem rozwiązań technicznych instalacji do właściwości strumieni odpadów.

Od 2016 r. działająca w IETU Jednostka Weryfikująca Technologie Środowiskowe (www.etv.ietu.pl) wykonuje akredytowane weryfikacje potwierdzające skuteczność technologii środowiskowych dla gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami oraz technologii energetycznych w ramach Pro-

gramu Weryfikacji Technologii Środowiskowych UE (EU ETV). Analizę jakości powietrza w miastach, która opiera się m.in. na inwentaryzacji niskiej emisji do powietrza, IETU wykonuje według własnej metody polegającej na szacowaniu emisji w odniesieniu do temperatury zewnętrznej powietrza i zapotrzebowania na ciepło wewnętrzne w budynkach. Metoda ta została wykorzystana przy stworzeniu systemu prognozowania jakości powietrza i ryzyka zdrowotnego na platformie internetowej „Śląskie SMOGSTOP” (www.slaskiesmogstop.pl). Udostępniane są tam prognozy z których mogą korzystać mieszkańcy województwa śląskiego oraz władze samorządowe w celu podejmowania krótkoterminowych działań ograniczających emisję zanieczyszczeń w dzielnicach swoich gmin.

IETU prowadzi badania nad przywróceniem wartości użytkowej glebom marginalnym, w tym zanieczyszczonym, w kierunku wykorzystania ich do produkcji roślin na cele energetyczne i przemysłowe, skojarzone z fitoremediacją terenu zanieczyszczonego. Wskazuje również możliwości wykorzystania technologii przetworzenia biomasy w celu uzyskania źródła energii odnawialnej.

Od 50 lat zarówno na poziomie regionalnym, krajowym jak i europejskim, działalność naukowa i badawczo-rozwojowa IETU wspomaga ochronę, odbudowę i zarządzanie środowiskowe. W planach na przyszłość jest dalszy rozwój innowacyjnych kierunków badawczych podążających za przyszłymi trendami w rozwiązywaniu problemów środowiskowych i klimatycznych.

Jubileusz 50-lecia Centrum Naukowo-Badawczego Ochrony Przeciwpożarowej im. Józefa Tuliszkowskiego Państwowego Instytutu Badawczego

Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej im. Józefa Tuliszkowskiego – Państwowy Instytut Badawczy w 2022 roku obchodzi piękny jubileusz 50-lecia, który świadczy o jego znaczeniu w działalności na rzecz bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej.

Historia powstania Instytutu sięga 1972 r., kiedy to w resorcie spraw wewnętrznych powołano Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Ochrony Przeciwpożarowej (OBROP). Obecna nazwa Centrum funkcjonuje od 1984 r., natomiast od 1992 r. Zostało ono włączone w poczet jednostek organizacyjnych nowo powołanej wówczas Państwowej Straży Pożarnej. Kamieniem milowym w historii Centrum było uzyskanie akredytacji Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji w zakresie badań i certyfikacji w latach 1998 i 2000 i jej systematyczne rozszerzanie w latach kolejnych. W tamtym czasie w Centrum powstała także Jednostka Certyfikująca, która do dziś prowadzi w szerokim zakresie procesy dopuszczenia i certyfikacji wyrobów w obszarze ochrony przeciwpożarowej, w tym określonych wyrobów (zabezpieczeń) budowlanych oraz sprzętu stanowiącego wyposażenie jednostek straży pożarnej.

CNBOP-PIB wykonuje badania kwalifikacyjne i wydaje dokumenty certyfikacyjne na potrzeby rynku krajowego i europejskiego. Ponadto od końca 2014 r. wydawane przez Centrum certyfikaty urządzeń sygnalizacji alarmu pożaru i automatyki pożarnej uznawane są także na rynku Zjednoczonych Emiratów Arabskich. Uzyskanie takiego certyfi-

katu ma istotne znaczenie w działalności naszych klientów, ponieważ umożliwia im dostęp do tego atrakcyjnego i intensywnie rozwijającego się rynku.

Kolejny znaczący moment w historii Centrum to jego przekształcenie w 2003 roku z państwowej jednostki budżetowej w instytut badawczy. Ponad dwudziestoletnia perspektywa funkcjonowania „na własny rachunek” potwierdza, że była to zmiana, której Centrum podołało z powodzeniem, rozwijając w tym okresie swoje zaplecze lokalowe oraz laboratoryjno-techniczne. Z kolei wyrazem uznania dla wieloletniej pracy na rzecz ochrony przeciwpożarowej było nadanie Instytutowi w 2010 r. przez Radę Ministrów statusu państwowego instytutu badawczego. Tym samym CNBOP-PIB zostało włączone do prestiżowego grona (obecnie czternastu) państwowych instytutów badawczych. W 2017 r., na podstawie kompleksowej oceny jakości działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej przeprowadzonej przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Instytut utrzymał kategorię B.

Dyrekcja Centrum przywiązuje dużą wagę do prowadzenia prac naukowo-badawczych ukierunkowanych na opracowanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie ochrony prze-

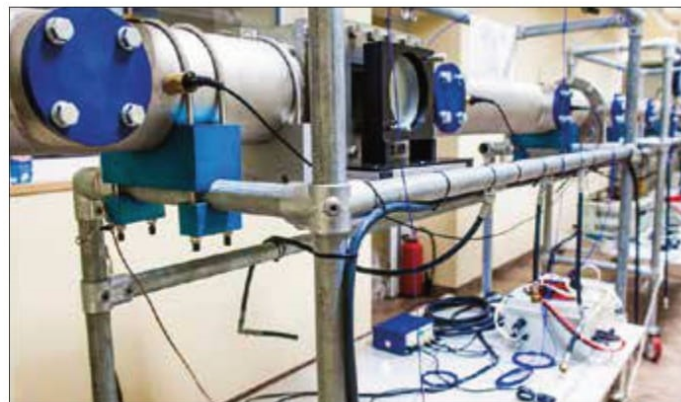
ciwpożarowej i zarządzania kryzysowego. Umożliwia to stały rozwój zarówno kadry naukowo-badawczej, jak również potencjału badawczego Centrum. Obecnie tworzą go cztery zespoły laboratoriów o nowoczesnej infrastrukturze, posiadające 277 stanowisk badawczych. Dzięki wykwalifikowanemu personelowi stanowią one cenny, a także unikatowy potencjał badawczy Centrum wykorzystujący 792 metody badawcze. Posiadane możliwości są stale dostosowywane do potrzeb, rozwijane i doskonalone. Należy podkreślić, że zarówno działalność laboratoriów badawczych, jak i pozostałych komórek organizacyjnych Centrum opiera się na zasadach ujętych w dokumentacji systemowej oraz polityce jakości Centrum. Struktura organizacyjna, podział odpowiedzialności oraz realizowane zadania ujęte w procedurach wdrożonego systemu zarządzania jakością, którego poziom weryfikowany jest każdego roku przez Polskie Centrum Akredytacji. W ramach posiadanej akredytacji PCA nr AC 063 oraz notyfikacji Komisji Europejskiej nr 1438 Instytut realizuje działalność certyfikacyjną w zakresie wyrobów służących do ochrony przeciwpożarowej, włączając w to określone grupy zabezpieczeń budowlanych oraz sprzęt ratowniczy, używany nie tylko w PSP i OSP,

ale też w Zakładowych Strażach Pożarnych i Zakładowych Służbach Ratowniczych, Wojskowej Ochronie Przeciwpożarowej czy w Lasach Państwowych. Instytut dokłada starań, aby prowadzone w nim badania wyróżniała nie tylko jakość, ale także żeby miały one wymiar praktyczny – zarówno pod kątem oczekiwanych od danego wyrobu funkcjonalności, jak i bezpieczeństwa ratowników.

Od ponad 25 lat Centrum dzieli się swoim doświadczeniem poprzez organizację profesjonalnych, specjalistycznych szkoleń z zakresu ochrony przeciwpożarowej, zarządzania kryzysowego oraz ochrony ludności (w tym czasie przeszkolono blisko 17 tys. osób). Dział Szkoleń zapewnia wysoko wykwalifikowanych wykładowców. W tym gronie jest wielu pracowników CNBOP-PIB, którzy na co dzień łączą pracę naukową z praktyką, realizując fizycznie znajdujące się w zakresie ich obowiązków badania sprzętu wykorzystywanego w ochronie przeciwpożarowej. Instytut współpracuje również ze specjalistami zewnętrznymi, m.in. rzeczoznawcami ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych oraz projektantami urządzeń przeciwpożarowych, co sprawia, że realizowane szkolenia gwarantują wysoki poziom merytoryczny. Misją Centrum jest także promowanie osiągnięć naukowych z obszaru ochrony przeciwpożarowej i ochrony ludności.

Okazją do dzielenia się wynikami prac badawczych i wymiany myśli naukowej związanej z tym obszarem są organizowane przez Instytut konferencje, seminaria i warsztaty – zgodnie z założeniem, że wyniki badań powinny wspierać rozwój nauki, służyć naukowcom i studentom. Są one systematycznie upowszechniane w czasopiśmie naukowym posiadających wysoką punktację i zasięg oddziaływania. Wydawnictwo CNBOP-PIB udostępnia swoje pozycje w większości w systemie Open Access. Na szczególną uwagę zasługuje tu czasopismo naukowe „Safety & Fire Technology” (wcześniej: „BITP. Bezpieczeństwo i Technika Pożarnicza”), wydawane – zgodne z międzynarodowymi standardami i etyką

wydawniczą – od 2006 roku. Jest ono dostępne w wielu polskich oraz zagranicznych bazach publikacji naukowych. Półrocznik stale podnosi swoją jakość m.in. dzięki uczestnictwu w programie MNiSW „Wsparcie dla Czasopism Naukowych”. Za publikację artykułu w SFT autorom przyznawanych jest 40 punktów do dorobku naukowego. Od początku działalności wydawnictwa opublikowano w nim ponad 200 monografii, podręczników, skryptów i standardów o tematyce z obszaru ochrony przeciwpożarowej, bezpieczeństwa, zarządzania kryzysowego i ochrony ludności. Obecnie za opublikowanie monografii w wydawnictwie CNBOP-PIB autorom przyznawane jest 80 punktów.

Instytut konsekwentnie rozwija i wzmacnia również nowe obszary działalności, do których zaliczyć można m.in. prace eksperckie dotyczące warunków ochrony przeciwpożarowej, kwalifikacji i kompetencji personelu projektującego, instalującego i konserwującego techniczne systemy zabezpieczeń przeciwpożarowych, a także wdrażanie nowych technologii i rozwiązań na potrzeby ratownictwa. Wszystkie opisane i nieopisane aktywności współtworzą strategię Instytutu, która najkrócej wyraża się w hasle: „CNBOP-PIB. Twój partner w bezpieczeństwie”.

Tytuły Złotego Inżyniera 2021 przyznane

30 marca br. w Warszawskim Domu Technika odbyła się uroczystość przyznania tytułów „Złoty Inżynier 2021”, uzyskanych w XXVIII edycji plebiscytu czytelników „Przeglądu Technicznego”, w którym uczestniczył Przewodniczący RGIB prof. Leszek Rafalski.

Jest nam niezmiernie miło poinformować Państwa, iż wśród wyróżnionych są naukowcy związani z instytutami

badawczymi. Tytuł *Honorowego Złotego Inżyniera 2021* otrzymał dr Stanisław Latek z Instytutu Chemii i Techniki Jądrowej, natomiast tytuł *Wyróżniony Inżynier 2021*, w kategorii *Konstrukcje* wręczono Tomaszowi Detce z Sieci Badawcza Łukasiewicz – Przemysłowego Instytutu Motoryzacji.

RADA GŁÓWNA
INSTYTUTÓW BADAWCZYCH

Redakcja: Redaktor Naczelna Justyna Kiljan-Walerzak
Zespół Redakcyjny Aneta Marczuk, Sylwia Różyc
Biuro Rady Głównej Instytutów Badawczych
tel. 22 39 00 321; rgib@rgib.org.pl

Wydawca: Rada Główna Instytutów Badawczych
ul. Instytutowa 1, 03-302 Warszawa
www.igib.org.pl

Druk: ARGRAF Sp. z o.o.
03-301 Warszawa
ul. Jagiellońska 80

Skład i łamanie: Justyna Kiljan-Walerzak
jwalerzak@ibdim.edu.pl